

18 . mødedag, fredag den 6. november 2009

Punkt 35

Forslag til Inatsisartut-beslutning om, at Naalakkersuisut begynder forhandlinger med den danske regering, med henblik på skærpelse af domme for selsuelt misbrug af børn og voldtægtsforbrydere, samt indførelse af målrettede kriminalpræventive tiltag, herunder behandling, under afsoning af anstaltsdomme.

(Medlem af Inatsisartut Olga P. Berthelsen, Inuit Ataqatigiit)

Mødeleder: Josef Motzfeldt, Formand for Inatsisartut, Inuit Ataqatigiit.

Josef Motzfeldt, Formand for Inatsisartut (IA)

Vi går videre til næste dagsordenspunkt. Det er punkt 35, og den har overskriften: Forslag til Inatsisartut-beslutning om, at Naalakkersuisut begynder forhandlinger med den danske regering, med henblik på skærpelse af domme for selsuelt misbrug af børn og voldtægtsforbrydere, samt indførelse af målrettede kriminalpræventive tiltag, herunder behandling, under afsoning af anstaltsdomme. Og her er det forslagsstilleren, medlem af Inatsisartut Olga P. Berthelsen, Inuit Ataqatigiit. Værsgo'.

Olga Poulsen Berthelsen, Anden næstformand (IA)

Foranstaltninger efter kriminalloven fastsættes dels ud fra lovovertrædelsens grovhed, dels ud fra hvordan man bedst kan afholde den dømte fra igen at begå lovovertrædelser.

Dette kan udtrykkes som taget ud af den grundlæggende grønlandske tankegang. Set udfra de mange forskellige lovovertrædelser og ud fra at lovovertrædelserne er så forskelligartede, kan man godt forstå det.

Der er konstateret en stigning af seksuelt misbrug af børn og unge gennem årene, og ikke

mindst er krænkelsesernes omfang blevet værre.

Vi i Inuit Ataqatigiit mener, at man bør indføre andre behandlingsformer set ud fra den kriminelle handling samt ønsket om de samfundsmæssige krav til de kriminalpræventive tiltag prioriteres, at der også overfor seksuel krænkere tilbydes nye behandlingsformer.

Da seksuelle krænkere ikke behandles, kan krænkelseerne aldrig stoppes gennem en foranstaltningsdom. Såfremt vi mener, at man skal prioritere dette højt, må vi også prioritere at få krænkere behandlet.

Det er oplyst, at seksuelt misbrugte, ud fra de store psykiske problemer de bærer på, selv er i en stor risikogruppe for selv at blive krænkere. Set ud i fremtiden og såfremt de præventive tiltag bliver ført ud i livet, er det nødvendigt at også den politiske del bliver gransket nøje.

Kriminalloven hører under den danske stat. De grønlandske politiske system kan ikke ændre på denne lov, derfor er det op til Naalakkersuisut at henvende sig til den danske regering om det aktuelle problem, såfremt man vil opnå at få igangsat arbejde omkring det kriminalpræventive og behandling af krænkere.

Vi i Inuit Ataqatigiit er bekendt med, at alle partier ønsker at arbejde for at komme dette problem til livs.

Det er vores ønske at forslaget støttes, da man derigennem kan opnå et fredeligt og ukrænket liv i vort land. Hvis ikke vi kommer problemerne til livs, vil disse stadig være at finde i mange år fremover.

Josef Motzfeldt, Formand for Inatsisartut (IA)

Vi siger tak til forslagsstilleren, Medlem af Inatsisartut Olga P. Berthelsen, Inuit Ataqatigiit. Og nu er det formanden for Naalakkersuisut med en besvarelse.

Kuupik Kleist, Formand for Naalakkersuisut (IA)

Naalakkersuisut takker forslagsstilleren for at tage fat på et alvorligt emne, som der skal gøres noget ved og som vi alle har et medansvar i.

Fastsættelse af foranstaltninger sker i overensstemmelse med Kriminalloven, og det er op til domstolene at fastsætte niveauet af foranstaltningerne indenfor rammerne af Kriminalloven. Foranstaltninger der fastsættes efter den nye kriminallov, med ikrafttræden 1/1 2010, bygger på en hensyntagen til gerningsmanden og et hensyn til at forebygge, at gerningsmanden begår ny kriminalitet.

For at imødegå de krav der fra politisk side har været til behovet for en skærpelse af sanktionerne overfor gerningsmænd anbefalede Retsvæsenkommissionen, at den nye kriminallov byggede på en sammenblanding af gerningsmandsprincippet og gerningsprincippet. Dette viser sig i den nye kriminallov ved, at der ved valg og udmåling af foranstaltninger skal tages hensyn til lovovertrædelsens grovhed, herunder samfundets interesse i at modvirke handlinger af pågældende art, og gerningsmandens personlige forhold, herunder hvad der skønnes nødvendigt for at afholde den pågældende fra yderligere lovovertrædelser.

For yderligere at understrege, at den nye kriminallov bringes i overensstemmelse med retspraksis er sanktionsstigemodellen indført. Denne model betyder i praksis, at man i kriminalloven har redegjort for hvornår de enkelte foranstaltninger kan anvendes. Det vil i praksis betyde, at man bevarer dommernes adgang til, at sammensætte foranstaltningerne ud fra et hensyn til gerningsmandens behov samt, at der gives retningslinjer for anvendelse af de enkelte foranstaltninger. Dette er en skærpelse i forhold til den hidtidigt gældende kriminallov.

I forbindelse med fastsættelse af foranstaltninger har det været afgørende for Retsvæsenkommissionen, at overveje indholdet af foranstaltningerne. Særligt i forbindelse med indsættelse i anstalt og ved indførelse af en samfundstjenestemodell i Grønland.

I forbindelse med implementeringen af retsvæsenreformen er der derfor nedsat en række arbejdsgrupper med det formål, at komme med anbefalinger til disse nye ordninger bl.a. i forbindelse med anbringelse i anstalt. Herunder at forbedre de behandlingstilbud krænkerne kan

have brug for. Arbejdsgruppen der skulle se på behandling og forsorg i de Grønlandske anstalter afsluttede sit arbejde i sommeren 2009.

I forhold til gruppen af sædelighedskriminelle er det arbejdsgruppens anbefaling, at der umiddelbart etableres mulighed for gruppesamtaler i anstaltsregi. Et forhold Naalakkersuisut i den forbindelse er meget opmærksom på er, at der ofte gives medicinsk behandling til sædelighedskriminelle i form af kønsdriftsdæmpende medicin i forbindelse med anbringelse i anstalt, og som et vilkår i forbindelse med prøveløsladelse, mens der kun i begrænset omfang tilbydes terapeutisk behandling.

Den sidste arbejdsgruppe er aktuelt i gang med at afslutte sit arbejde, og vil i første halvår af 2010 afgive en del-indstilling om krav og kvaliteten af den psykologiske og psykiatriske behandling af de forvarede og udarbejde nye forslag til sagsbehandlingsregler for de forvarede. I den forbindelse kan det oplyses at denne arbejdsgruppe følger etableringen af en lukket anstalt i Nuuk, og denne anstalt forventes klar ved udgangen af 2014.

Udover forslagsstillerens ønske om indførelse af kriminalpræventive tiltag under afsoning, er det Naalakkersuisuts ønske, at der også gøres en kraftigere indsats med hensyn til forebyggelse.

For at sikre en grundig politisk behandling af dette alvorlige fælles problem planlægger Naalakkersuisut et miniseminar om emnet for medlemmerne af Inatsisartut og Naalakkersuisut samt relevante embedsmænd inden forårssamlingen 2010.

På baggrund af ovenstående kan Naalakkersuisut støtte det fremsatte beslutningsforslag og henvise forslaget til behandling i lovudvalget.

Josef Motzfeldt, Formand for Inatsisartut (IA)

Vi siger tak til Formanden for Naalakkersuisut. Vi går over til partiordførerne. Først Kaali Olsen, Inuit Ataqatigiit.

Kaali Olsen (IA)

Under Inatsisartut's efterårssamling, blev forslagene om etablering af behandlingsmuligheder for ofre for seksuel misbrug mødt med stor enighed i Inatsisartut. Samtidig fremlagde Naalakkersuisut nogle omfattende anbefalinger til indsatser på området, hvilket vi fra Inuit Ataqatigiit ser som gode og lovene skridt i det videre arbejde.

Seksuelle overgreb er oplevelser, som kan have stor indvirkning på ofrenes liv. Vi fra Inuit Ataqatigiit mener, at det er overordentlig vigtigt, at beskytte og drage omsorg for ofre for seksuelle overgreb - og at vi som samfund, må prioritere vore resurser på at støtte og tilbyde behandling til dem som måtte have behov.

Men seksuelle overgreb må bekæmpes og forebygges ud fra et helhedssyn på problemet. Det primære må være, at støtte og behandle de mennesker, der har udsat for seksuelle overgreb, men præventive foranstaltninger samt tiltag der kan forebygge, at krænkerne gentager deres handlinger har indtil ikke været løst tilfredsstillende.

De fleste af vore byer eller bygder er ikke særligt store. Der er derfor stor sandsynlighed for, at et offer kan møde sin gerningsmand i sin hverdag, hvilket også kan være en meget utryg og angstprovokerende oplevelse for offeret. Selvom man nok ikke helt kan undgå sådanne situationer, er det et faktum, at krænkerne – uanset om de har fået en foranstaltningsdom eller ej – oftest ikke har modtaget tilfredsstillende behandling for deres tilbøjelighed. Dette er en meget utryg situation, som vil kræve handling.

Forslagstilleren foreslår, at domme for seksuelt misbrug af børn og voldtægtsforbrydere skal skærpes. I Inuit Ataqatigiit forstår vi forslaget som et ønske om, at skærpelsen af dommen skal resultere i, at personer, der er dømt til foranstaltninger altid skal tilbydes målrettede tiltag og/eller behandling, der skal søge at hindre gentagelser af gerningen.

Man siger almindeligvis, at det er meget vanskeligt at behandle pædofile, for deres trang til seksuel omgang med børn. Det er vigtigt at forstå, at ikke alle krænkerne er pædofile. En del krænkerne har af forskellige årsager svært ved at drage grænser og begår derfor overgreb mod børn. Erfaringer fra ind- og udland viser, at man godt kan anvende forskellige psykologiske og pædagogiske

interventionsmetoder til at hjælpe personer, der pga. forskellige oplevelser eller omsorgsvigt i opvæksten ikke kan følge eller forstå at sætte grænser for egne handlinger.

Selvom, der ikke findes eksakte tal på fordelingen af forskellige krænker typer, er vi ikke i tvivl om, at det vil være klogt, at igangsætte behandlingstiltag til krænker også med henblik på forebyggelse af fremtidige overgreb.

Fra Inuit Ataqatigiit anser vi det som en nødvendighed, at krænker altid skal tilbydes behandling i forbindelse med en foranstaltningsdom, og støtter forlaget til Inatsisartut beslutning om, at Naalakkersuisut skal pålægges at forhandle med den danske regering om løsning af problematikken.

Forslaget omhandler personer, som er dømt til foranstaltning i kriminalforsorgen. Fra Inuit Ataqatigiit mener vi, at man også bør overveje at medtænke ikke dømte personer, som har seksuelle tilbøjeligheder til mindreårige.

I Inuit Ataqatigiit er vi fuld ud klar over, at der venter et stort og resursekrævende arbejde forud, hvis målsætningen om etablering af behandlingstilbud til personer, der er dømt til foranstaltning på grund af seksuelle overgreb skal realiseres. Der venter således et omfattende udviklingsarbejde for at tilpasse relevante behandlingsmetoder til Grønland – et arbejde der kun kan blive virkeliggjort såfremt der kan skaffes kompetent og veluddannet arbejdskraft.

Vi er meget tilfredse med Naalakkersuisuts accept af forslaget og ser frem til det planlagte miniseminar til foråret. Der venter som sagt et omfattende arbejde forude, hvorfor vi vil anmode Naalakkersuisut om snarest at igangsætte begyndende forhandlinger med den danske regering.

Med disse ord vil vi fra Inuit Ataqatigiit meddele, at vi støtter forslaget.

Josef Motzfeldt, Formand for Inatsisartut (IA)

Tak til medlem af Inatsisartut Kaali Olsen, Inuit Ataqatigiit. Vi går videre til partiernes ordførere, det er Jens Immanuelson, Siumut.

Jens Immanuelson (S)

Da Forslaget til Inatsisartut-beslutning om, at Naalakkersuisut begynder forhandlinger med den danske regering med henblik på skærpelse af domme for seksuelt misbrug af børn og voldtægtsforbrydere samt indførelse af målrettede kriminalpræventive tiltag, herunder behandling, under afsoning af anstaltsdomme fremlagt af medlem af Inatsisartut Olga P. Berthelsen, Inuit Ataqatigiit har været til behandling i forbindelse med Det Grønlandske Retsvæsenkommissions arbejde kan siunut ikke imødekomme forslaget.

Fra Siunut ærgrer vi os over, at forlaget ikke er fremsat som forespørgselsdebat til landstinget.

Josef Motzfeldt, Formand for Inatsisartut (IA)

Tak. Først der har bedt om ordet, det er medlem af Inatsisartut Olga Poulsen Berthelsen, Inuit Ataqatigiit.

Olga Poulsen Berthelsen, Anden næstformand (IA)

Tak. Med hensyn til Siunuts afslag på forslaget og deres begrundelser, nemlig at retsvæsenkommissionen allerede har behandlet sagen i sit kommissorium. Så vil jeg gerne spørge ordføreren, med hensyn til jeres bemærkninger, hvad er de aspekter i sagen, som kommissionen har behandlet og derfor I gav afslag på det?

Så vil jeg også gerne spørge, med hensyn til hvis jeg havde fremsat forslaget som en forespørgselsdebat, hvilken meningen havde I så haft til denne debat?

Josef Motzfeldt, Formand for Inatsisartut (IA)

Ordføreren.

Jens Immanuelson (S)

For det første så er det overskriften i forslaget, så er der gået 10 år, hvor retsvæsenkommissionen har været i gang med sit arbejde. Også, ligesom Naalakkersuisut i deres besvarelse, så vil det blive gennemført pr. 1. januar.

Med hensyn til pædofile og andre seksuelt misbrugere, med hensyn til foranstaltningerne, og med hensyn til behandlingen af disse, hvis det skal strammes op, så er kommissions anbefalinger klare, med hensyn til skærpelse. Det er sagen i sin kerne. Og på denne baggrund har vi sagt, at det vil være bedre hvis vi ærgrer os over at den ikke er fremsat som en forespørgelsesdebat.

Som jeg allerede har sagt, så har retsvæsenkommissionen haft meget omfattende arbejde, som også bliver behandlet her i Inatsisartut. 2056 sider, den blev gennemført i løbet af 2009, og der er så mange forskellige foranstaltningsformer der er inkluderet i det arbejde.

Med hensyn til overskriften, og med hensyntagen til at man optager forhandling med den danske regering, det er det der danner grundlag for vores holdning her.

Josef Motzfeldt, Formand for Inatsisartut (IA)

Medlem af Inatsisartut Kaali Olsen, Inuit Ataqatigiit.

Kaali Olsen (IA)

Formålet med forslaget det er, det er måske ikke et stort spørgsmål, hvilken lovgivning foranstaltningerne bliver besluttet, men at de får den behandling, således at de ikke på ny begår sådan en overtrædelse. Vi er bekendt med, at denne behandling, den er meget lille.

Jeg forstår det således, at de der har begået denne kriminalitet, de skal til behandling. Hvilken holdning har I til dette synspunkt? Altså formålet med forslaget, at de skal så også til behandling.

Josef Motzfeldt, Formand for Inatsisartut (IA)

Ordføreren.

Jens Immanuelson (S)

I kriminalloven, og man omgår kriminalloven og de foranstaltninger der sker her i Grønland, de sker efter kriminalloven. Kriminallovens hensigt det er, at også dem der har begået kriminalitet og har fået anstaltsdomme, de skal også kunne vende tilbage til samfundet. På denne baggrund så har Naalakkersuisut i deres besvarelse også sagt, at psykiatrisk behandling kan også være en mulighed, altså frem til 2014, og så i forbindelse med etableringen af en lukket anstalt i 2014.

Altså, sagen er allerede i gang. Også fordi retsvæsenkommissionens arbejde har involveret vores arbejde her i Grønland. Også fordi at man vender tilbage til det samfund man tilhører, det er også inkluderet i disse tanker.

Josef Motzfeldt, Formand for Inatsisartut (IA)

Medlem af Naalakkersuisut for Sociale Anliggender.

Maliina Abelsen, Medlem af Naalakkersuisut for Sociale Anliggender (IA)

Jeg vil gerne høre, hvordan Siumut forholder sig til selve det her behandling og afsoning under anstaltsdommene, for dem der har misbrugt børn seksuelt. Hvordan forholder I jer til det sådan står i forslaget? Hvad har I af tanker om det?

Josef Motzfeldt, Formand for Inatsisartut (IA)

Ordføreren.

Jens Immanuelson (S)

Tak. I forbindelse med foranstaltning og i forbindelse med dommene, så er der nødvendigt med en behandling, det kan vi ikke skændes om. Ja, foranstaltningen har det formål, at også de dømte skal

kunne behandles, for at kunne vende tilbage til samfundet, og det finder man også vigtigt. I snart igennem flere år, i retsvæsenkommissionens arbejde set generelt, hvad angår indholdet, hvilket sager der skal behandles. Og den er allerede igangsat.

Josef Motzfeldt, Formand for Inatsisartut (IA)

Medlem af Inatsisartut Kaali Olsen, Inuit Ataqatigiit.

Kaali Olsen (IA)

Med hensyn til seksuelle krænker, det er sådan at de begår kriminalitet ikke kun en gang, men flere gange, ud fra de erfaringer vi har, og det vi har hørt i pressen. Selv mange børn har været misbrugt af én person eller pædofil. Og formålet med forslaget er, at den behandling der mangler i øjeblikket, at den ikke sker tilfredsstillende, at uden at afvente for meget, at Naalakkersuisut pålægges at igangsætte denne forhandling med den danske regering.

Er tanken derfor ikke brugbar, fordi vi har et stort problem. Er tanken ikke god nok?

Josef Motzfeldt, Formand for Inatsisartut (IA)

Ordføreren.

Jens Immanuelson (S)

Som Naalakkersuisuts besvarelse i dag så har været inde på, med hensyn til dommene i Grønland, så sker det på baggrund af retsvæsenkommissionens anbefalinger og arbejde, også med hensyn til behandlingen, og i forbindelse med foranstaltningerne, og de skal så begynde at gælde fra 1. januar. Og derfor, i forbindelse med de kriminelle, hvis altså dommen bliver indskærpet, så er det så retsvæsenkommissionens resultater der vil være afgørende, det kan vi ikke skændes om. Og det er også nødvendigt med disse tiltag.

Altså fordi selve dommen har til hensigt at de dømte, uanset kriminalitetens art, så skal kunne vende tilbage til samfundet. Og hvis det er nødvendigt, så skal man også arbejde for behandlingen af disse.

Josef Motzfeldt, Formand for Inatsisartut (IA)

Medlem af Inatsisartut Kaali Olsen, Inuit Ataqatigiit.

Kaali Olsen (IA)

Afsluttende spørgsmål. På nuværende tidspunkt, med hensyn til behandlingen, den er meget mangelfuld. Og hvis det skal igangsættes, så er opgaverne meget omfattende, og der skal ske et udviklingsarbejde.

Grundlæggende, med hensyn til tanken om, og med hensyn til behandlingen, hvis den altså hensigten med forslaget, at igangsætte hurtigst muligt. Er det fordi I er imod dette, at I siger nej til forslaget?

Josef Motzfeldt, Formand for Inatsisartut (IA)

Ordføreren.

Jens Immanuelson (S)

Snart, som jeg allerede har sagt, så har retsvæsenkommissionen udført et arbejde, og har arbejdet for indskærpelse af disse foranstaltninger. Og denne sag, med hensyn til foranstaltninger og indskærpelse af disse, skal indføres fra 1. januar. Sagen er allerede i gang.

Og som jeg tidligere har sagt, så skal jeg blot gentage. Det er på baggrund af kriminalitetens art, at man ligesom dømmer folkene. Og hvis det er nødvendigt, så skal den dømte også kunne behandles.

Josef Motzfeldt, Formand for Inatsisartut (IA)

Medlem af Inatsisartut Justus Hansen, Demokraterne.

Justus Hansen (D)

Som der var i Qanorooq et indslag om voldtægtsofre, som var blevet krænket, og krænkeren blev idømt 3 år og 8 måneder for forbrydelsen, men allerede kom ud efter 8 måneder. Og den krænkede møder vedkommende på gaden, 8 måneder efter forbrydelsen er sket, selv om han er dømt 3 år mere.

Hvad mener Siumut om det? Er det ikke for blød lovgivning vi har i øjeblikket? Tak.

Josef Motzfeldt, Formand for Inatsisartut (IA)

Ordføreren.

Jens Immanuelson (S)

Tak. Der er slet ikke uenighed om, med hensyn til foranstaltningerne og den dømte. I forbindelse med foranstaltningen, hvordan man tager en beslutning i retsvæsenet, det er ikke det vi kan skændes om. Det eneste der mangler, det er at der forbindelse med arbejdet for at vedkommende vender til samfundet, at det ikke bliver arbejdet på.

På baggrund af forslagsstillerens overskrift, og med henvisning til Naalakkersuisuts svarnotat, og med hensyn til de dømte, så skal der ske ekspertbehandling,. Ligesom jeg har allerede har sagt tidligere, så er det retsvæsenkommissionens betænkning som har det indhold. Det er derfor vi har sagt, med hensyn til afsigelserne, med hensyn til forslaget. Der er slet ikke nogen modstrid med vores forslag. Men eftersom sagen allerede er i gang, at vi har taget dette standpunkt.

Josef Motzfeldt, Formand for Inatsisartut (IA)

Medlem af Inatsisartut Kristian Jeremiassen, Siumut.

Kristian Jeremiassen (S)

Tak formand. Det vi snakker om, det er meget alvorligt. Og for at undgå det, for at lave det, så må vi finde frem til forskellige veje.

Formanden for Naalakkersuisuts fremlæggelse, så med hensyn til overskriften fra forslaget, at Naalakkersuisut er allerede i gang med alle intensionerne i forslaget. Derfor, med hensyn til Siumuts standpunkt med hensyn til forslaget, og deres hensigter og deres arbejde, altså i Naalakkersuisut tager hensyn til det og tror på det, så siger vi nej til forslaget.

Hvis der sker et parallelt arbejde, så vil der ske skævheder i sagsbehandlingen, og det skal vi kunne undgå. Derfor, når sagen er allerede igangsat, så synes jeg ikke at denne beslutning er ikke underligt. Og det er heller ikke underligt at man, med hensyn til pædofili og med hensyn til seksuelle krænkelser, og med hensyn til de krænkelser, det kan man ikke komme uden om, at de også skal kunne til behandling. Derfor synes jeg, at Naalakkersuisuts påpegning er meget klart, og at vi har taget dette standpunkt.

Når vi kigger på de forrige punkter, så plejer Naalakkersuisut at sige, og henviser til at sagen er allerede igangværende, og derfor plejer Naalakkersuisut at afslå forslagene.

Ja, det er godt, at det er ved at ske en realisering af forslaget. Og derfor synes jeg at vi har intet at skændes om. Og det er bare sagsgangen der er afgørende. Tak.

Josef Motzfeldt, Formand for Inatsisartut (IA)

Medlem af Inatsisartut Andreas Uldum, Demokraterne.

Andreas Uldum (D)

Indledningsvis, at sammenligne punktet med andre sager, det er jeg enig i. Men jeg vil gerne vide, et spørgsmål som ellers er blevet fremsat et par gange. Jeg vil gerne spørge dig, som du kan besvare med ja eller nej.

Med hensyn til indførelse hurtigst muligt, for at arbejde på det, det er altså formålet. Går I ind for dette formål? Ja eller nej?

Josef Motzfeldt, Formand for Inatsisartut (IA)

Ordføreren.

Jens Immanuel (S)

De foranstaltninger som skal blive strenge fra 1. januar, på baggrund af kommissionens anbefalinger, derfor har vi intet af skændes om her.

Josef Motzfeldt, Formand for Inatsisartut (IA)

Tak. Dersom punktet er sat på dagsordenen og begrundelsen herfor, så har Formandskabet, i forbindelse med planlægningen af efterårssamlingen, så har alle gået ind for at punktet skal behandles som et forslag til beslutning. Samtlige partier er gået ind for det.

Vi siger tak til Siumuts ordfører, medlem af Inatsisartut Jens Immanuel.

Vi går videre til næste partiordfører, det er Demokraternes ordfører medlem af Inatsisartut Justus Hansen.

Justus Hansen (D)

Demokraterne er meget tilfredse med dette forslag, da det falder godt i tråd med nogle af de ting, vi har kæmpet for gennem flere år. Det er ingen hemmelighed, at Demokraterne mener, at dommene

for personfarlig kriminalitet er alt for milde – det gælder ikke mindst, når vi taler om seksuelt misbrug af børn.

Demokraterne har flere gange mødt modstand - både her i Inatsisartut og i medierne - fra de andre partier, når vi er kommet med forslag om at arbejde for indførsel af hårdere straffe.

Senest forsøgte vi i forbindelse med afgivelse af det daværende Hjemmestyres høringssvar til Retsvæsenkommissionens betænkning at få hævet muligheden for at idømme anstaltsanbringelse i 15 år mod de nuværende 10 år. Demokraterne var på daværende tidspunkt det eneste parti, der kom med en mindretalsudtalelse herom.

På den baggrund er vi rigtig glade for, at nærværende forslag er fremsat af et andet parti, da vi tror og håber på, at det vil betyde, at sandsynligheden for, at forslaget bliver vedtaget er meget større.

Vi er således enig med forslagsstiller i, at Naalakkersuisut skal indlede forhandlinger med den danske regering med henblik på at skærpe dommene.

Samtidig vil vi dog opfordre vore to folketingsmedlemmer Juliane Henningsen og Lars Emil Johansen til på eget initiativ at rejse sagen med deres samarbejdspartnere i Danmark, så vi også ad den kanal kan få lagt pres på Danmark for at imødekomme vores ønske om en skærpelse af dommene for seksuelt misbrug. Det vil kunne betyde, at den Nordatlantiske gruppe, som Inuit Ataqatigiit er en del af og Socialdemokratiet, som Siumut har en samarbejdsaftale med, vil kunne påvirkes til at stemme for forslaget. Det er jo en kendt sag, at det parti, der har besat justitsministerposten er fortalere for hårde straffe, hvorfor muligheden for en bred tilslutning i folketinget absolut er til stede.

Fra Demokraternes side er det dog også vigtigt at fastslå, at vi har stor respekt for magtens tredeling. Som politikere skal vi ikke blande os i, hvordan domstolene dømmer – vi skal holde os til at give nogle strafferammer, som domstolene så må dømme ud fra. Og de strafferammer skal være højere end de er i dag, når det gælder den personfarlige kriminalitet herunder seksuelt misbrug i alle afskygninger.

Vi politikere følger jo også med i de daglige nyheder og vi har fra Demokraterne bemærket, at det ikke er så få sager, der er gentagelsestilfælde. Det må bare ikke ske, at kendte pædofile får lov til at gentage deres beskidte handlinger.

Demokraterne vil endvidere bakke forslagsstiller op i, at der skal sættes målrettet på kriminalpræventive tiltag herunder behandling. Vi må dog huske på, at eksperterne er uenige om, hvorvidt pædofili kan helbredes. Men det er sikkert at seksualdriftsdæmpende medicin virker. Denne medicin bør også kunne fås på frivillig basis, da en del pædofile sandsynligvis er klar over, at de har et problem, men ikke kan styre det.

Demokraterne vil også opfordre til, at forebyggelse målrettet på børn skal intensiveres.

Medlem af Inatsisartut, Jens B. Frederiksen, Demokraterne fremsatte i sidste valgperiode et forslag om, at der skal obligatorisk undervisning i børnehave og skolen i hvordan børn kan undgå at blive seksuelt misbrugt. Dette forslag blev vedtaget og sendt til andenbehandling på forårssamlingen 2009. Denne samling blev dog aflyst på grund af valg.

Jeg vil derfor til slut spørge om, hvorvidt Naalakkersuisut agter at fremme dette forslag.

Med disse ord indstiller vi forslaget til vedtagelse.

Josef Motzfeldt, Formand for Inatsisartut (IA)

Ja, tak til Demokraternes ordfører Justus Hansen. Vi siger tak. Undskyld, så er det medlem af Inatsisartut Kim Kielsen, Siumut.

Kim Kielsen (S)

Ja her fra Demokraternes ordfører, deres udmeldinger, de er meget genkendelige i de forskellige fremsættelser. Sidste år, det daværende Inatsisartut kom også med næsten lignende udmelding. Men her vil jeg lige præcisere overfor medlem af Inatsisartut, at Jens B. Frederiksen, dengang han var medlem af Inatsisartut, at hans forslag blev støttet, men ikke blev behandlet for anden gang. Det vil sige, dens tanker, her vil jeg gerne opfordre, at I kan fremkomme med et nyt forslag.

Josef Motzfeldt, Formand for Inatsisartut (IA)

Ordføreren.

Justus Hansen (D)

Jo, tak for det. Jo, som jeg sagde, så vil jeg også spørge, hvorvidt Naalakkersuisut agter at fremme dette forslag til videre behandling. Tak.

Josef Motzfeldt, Formand for Inatsisartut (IA)

Vi siger tak til Justus Hansen fra Demokraterne. Og vi går videre med partiernes ordførere. Den næste er Atassuts ordfører, medlem af Inatsisartut Siverth K. Heilmann.

Siverth K. Heilmann (A)

Til det interessante og nødvendige forslag, som medlem af Inatsisartut Olga P. Berthelsen fremsætter på vegne af Inuit Ataqatigiit, har vi fra Atassut følgende bemærkninger:

I Atassut har vi svært ved at gætte os frem til, om der efterhånden er blevet flere seksuelt misbrugere af børn eller om der er flere, der bliver opdaget som følge af, at man i samfundet nu er mere åben om emnet, men uden at stoppe op ved det, er vi fuldstændig enig med forslagsstilleren i, at der er for mange seksuelt misbrugere i forhold til befolkningstallet og at man må gøre noget ved det.

For at formindske antallet af seksuelt misbrugere og ofre for seksuelt misbrug, peger forslagsstilleren på flere tiltag man skal arbejde på:

For det første kræves der skærpelse af domme for seksuelt misbrug, og dette støtter vi Atassut fuldt ud.

For det andet kræves der, at seksuelle misbrugere ikke kun skal dømmes til anbringelse i anstalten for domfældte, men at de også skal komme under behandling, også støtter vi i Atassut fuldt ud.

For det tredje kræves der ifølge den danske overskrift til forslaget, at der skal arbejdes for, at der i loven indføres kriminalpræventive tiltag, også dette støtter vi i Atassut fuldt ud.

Som der i forslaget tilkendegives, skal der skal påbegyndes forhandlinger med den danske regering når forslaget er blevet vedtaget, og derudover skal vi i Grønland påbegynde tiltag uden unødigt forsinkelse.

Idet forebyggelsesarbejdet samt behandlingstiltaget vil betyde omkostninger for landskassen skal vi fra Atassut opfordre til at Landstinget vedtager at Landsstyret skal fordres til at fremkomme med et realistisk budget og fremlægge det overfor Landstingets Finansudvalg samt relevante udvalg.

Med disse korte ord, skal vi fra Atassut indstille, at forslaget behandles positivt, og at den inden 2. behandling henvises til behandling i Inatsisartut's Lovudvalg.

Josef Motzfeldt, Formand for Inatsisartut (IA)

Tak. Vi siger tak til Atassuts ordfører, medlem af Inatsisartut Siverth K. Heilmann. Og der er ikke nogen der har bemærkninger eller spørgsmål fra salen. Og vi går videre til sidste partiordfører. Det er Kattusseqatigiit Partiiats ordfører Jakob Skade fra Kattusseqatigiit Partiiat.

Jakob Skade (KP)

Vi vil fra Kattusseqatigiit Partiiat kommentere medlem af Inatsisartut Olga P. Berthelsens forslag således:

Det er en kendsgerning at Inatsisartut i de sidste 15 år har fulgt med i retsvæsens kommissionens arbejde, hvor dens betænkning ligeledes er udarbejdet i dette lokale.

Foranstaltninger overfor sigtede personer har været en del af Kattusseqatigiit Partiiat's krav i forløbet.

Idet Kattusseqatigiit Partiiat mener, at ansvaret for forebyggelse af noget så grusomt som seksuel misbrug og krænkelse af børn bør ligge hos os alle, hvorfor Kattusseqatigiit Partiiat mener, at sigtede også bør tilbydes behandling.

Som forslagsstilleren omtaler, er det korrekt at seksuel misbrugte meget let kan blive krænkere.

Kattusseqatigiit Partiiat kræver derfor snarlig henvendelse til vedkommende medlem af Naalakkersuisut for at forebygge samt bringe seksuel misbrug af børn til livs.

Vi ved jo at den fornyede kriminal lov træder i kraft pr. 1. Januar 2010, hvorfor denne lejlighed bør udnyttes af Naalakkersuisut ved at rette snarlig henvendelse til de danske politikere om denne vigtige sag.

Med disse bemærkninger indstiller jeg sagen til grundig drøftelse i relevant udvalg inden anden behandling.

Josef Motzfeldt, Formand for Inatsisartut (IA)

Vi siger tak til Kattusseqatigiit Partiiats ordfører, medlem af Inatsisartut Jakob Skade. Da der ikke er nogen der har bemærkninger fra salen, så er det forslagsstilleren, medlem af Inatsisartut Olga Poulsen Berthelsen, Inuit Ataqatigiit.

Olga Poulsen Berthelsen, Anden næstformand (IA)

Tak. Jeg skal ikke bruge mange ord, men jeg vil gerne sige tak, at et absolut flertal i Inatsisartut støtter forslaget. Og ikke mindst vil jeg gerne sige tak til at Naalakkersuisut, i god forståelse for forslaget, vil bane vej for at det kan fremmes.

Med hensyn til Inuit Ataqatigiits ordfører, hans bemærkninger, dem støtter jeg selvfølgelig fuldt ud. Og jeg er også meget glad for, at de har taget så klar stillingtagen til forslaget.

Selvfølgelig blev jeg lidt skuffet over Siumut, fordi man i de seneste par års debatterer, og i henhold til dem, at med hensyn til det forslag, at med sådanne hensigter, dem har jeg ellers betragtet som nogen der vil være fortalere for dem.

Men jeg ved ikke, om det er på baggrund af misforståelser, at de ikke har gjort det. Fordi forslaget i sig selv ikke har til hensigt alene at den der har været kriminel, de er i sin foranstaltning blot for at bliver dømt ham inde. Men det er at han i forbindelse med foranstaltning, og hvordan den kan blive hjulpet, og hvordan vedkommende kan blive behandlet. Og det er så hensigten med forslag.

Her i min glæde, med hensyn til svarnotatet fra Naalakkersuisut, så mener jeg, at vi her har fået en mulighed, med hensyn til disse spørgsmål, at få dem afdækket. Nemlig, at de dømte, der i forbindelse med forlængelse, om vedkommende skal være i anstalt. Og det er også disse spørgsmål som jeg også kan drøfte. At Naalakkersuisut til foråret kommer med og holder seminar med Inatsisartut, derfor kan man, med hensyn til dem man plejer at bekymre sig om, om det er hensigtsmæssigt at man blot lukker personer inde, og at man får forkortet foranstaltningsdommen. Selvfølgelig kan dette blive drøftet.

Men jeg mener, at retsvæsenkommissionen, og formålet med den, nemlig at det bliver gerningsprincippet og gerningsmandsprincippet, og når man tænker på disse, og her det så den kriminelle handling man plejer at tænke på, at det er jo et hårdt. Så burde anstalten også være hård. En sådan barn eller ung, eller måske voksen, der bliver udsat for seksuel krænkelse, får psykiske mén resten af livet. Og derfor bliver resten af livet til et hårdt liv. Derfor mener jeg, at en hård foranstaltningsdom det er meget vigtigt her. Men at under dette tidspunkt, at vedkommende person der har gjort sådan, skal behandles.

Vi ved, og eksperterne plejer altid at sige, at sådan nogle krænkere som udøver seksuel krænkelse, at hvis de ikke bliver behandlet, så er mange af dem, det er meget tæt på at de kan gøre det igen. Den har man kendskab til, det forhold. Og det er også korrekt, og dette kan vi også se, når man tænker på at der er nogle gentagelser af dem der er blevet idømt en foranstaltning.

Men afsluttende, med hensyn til at den overgår til udvalgsbehandling, så siger jeg jeg tak for at det absolut flertal går ind for det, samt Naalakkersuisut.

Josef Motzfeldt, Formand for Inatsisartut (IA)

Vi siger tak. Der står ellers, at dem der skal spørge eller bemærke, det er Olga Poulsen Berthelsen, med det er en teknisk fejl. Det er forståeligt, at de resterende dagsordenspunkter dem kan vi ikke nå, med hensyn til at vi skal stoppe klokken 18. Derfor, ud af de fire, så må vi lave en lille ændring. Det er så dagsordenens punkt 12. Det er forslag til Inatsisartutlov om Ombudsmanden for Inatsisartut. Det er, når vi er færdige med dagsordenens punkt 35, at vi så også skal behandle punkt 12, som det næste dagsordenspunkt.

Den der vil sige noget, det er Kim Kielsen, Siumut.

Kim Kielsen (S)

Tak formand. Jeg er lidt skuffet over, med hensyn til adresse til Siumut, det er den udmelding. Hertil kan jeg sige, at at vi fastholder vores mening i Siumut, med hensyn til behandlingen af sådan nogle sager. Vi kan ikke acceptere, at sådanne personer, der allerede sådan nogle krænkelser overfor børn og andre. Vi kan ikke acceptere det indtil nu, og det vil vi heller aldrig gøre i fremtiden.

Men vi vil gerne have at man husker på, som vores politiske ordfører, at det er så retsvæsenkommissionens opgave, og en del af dem man har kigget på, med hensyn til foranstaltning af krænkerer og lignende. Og nu er der allerede en mulighed i loven, at de den i længere foranstaltninger. Det vil sige, at de kan blive idømt til en ikke tidsbegrænset dom.

Og med hensyn til voldtægt og lignende, så vi nu her behandler, og det er også derfor at dem der laver krænkelser også med vold, at man på en eller anden måde kan samles om. Det er så retsvæsenkommissionen der har henstillet til den.

Her vil jeg sige, med hensyn til Kaali Olsen, Inuit Ataqatigiits ordfører, hertil er jeg fuldstændig enig i, at dem der blevet krænket, dem må man også gøre noget mere ved. Fordi de får ikke andet end en lille håndsrækning. Derfor er det også afgørende, at udvalget i sit videre arbejde, at man gør noget videre ved disse. Det vil jeg gerne opfordre til. Tak.

Josef Motzfeldt, Formand for Inatsisartut (IA)

Ordføreren.

Olga Poulsen Berthelsen, Anden næstformand (IA)

Ja, her vil jeg lige præcisere, at min skuffelse det er min egen. Jeg sagde ikke i mit ordførerindlæg, at Siumut er begyndt at acceptere disse forhold. Det vil jeg gerne præcisere, at det har jeg ikke sagt.

Og med hensyn til dem der er blevet ofte, det er korrekt at her i tanken er det også at ofrene, der er blevet udsat for sådan nogle krænkelser, og med hensyn til Inuit Ataqatigiits ordførerindlæg, så kom de ud med, om hvor vigtigt dette er. Og nu, med hensyn til næste års forslag, og som Naalakkersuisut arbejder med, som man allerede er gået i gang med, at der er så mulighed for sådan en behandling. Derfor pågår dette. Jeg mener også, at vi alle sammen i Inatsisartut har været med meget i arbejdet sidste år.

Josef Motzfeldt, Formand for Inatsisartut (IA)

Tak. Så er det medlem af Inatsisartut Kaali Olsen, Inuit Ataqatigiit.

Kaali Olsen (IA)

Ja, det bliver ganske kort. Jeg vil også gerne sige tak for forslaget. Og jeg mener også, at politikerne bør være foregangsmænd her i landet, og altid sige at man ikke accepterer seksuelle krænkelser. Jeg mener, at vi alle sammen skal benytte alle mulige lejligheder for at sprede denne mening.

Så vil jeg lige udtale, at med hensyn til, så er det Naalakkersuisut der henviser det til behandling i lovudvalget, og det samme gør Inuit Ataqatigiit også.

Josef Motzfeldt, Formand for Inatsisartut (IA)

Og der er så ikke flere der har bedt om ordførelse. Afsluttende så er det Formanden for Naalakkersuisut.

Kuupik Kleist, Formand for Naalakkersuisut (IA)

Ja, tak. Med hensyn til den sidste ordfører Kaali Olsen og hans opfordring. Jeg mener, at det er meget vigtigt. Derfor vil jeg i mit afsluttende blot gentage disse bemærkninger, nemlig at det er meget vigtigt at vi bruger enhver given lejlighed til at vi politikere, og også andre, os alle sammen, med hensyn til så stort misbrug her i Grønland, at det finder vi uacceptabelt. Og den må påvise og udtale os om, og at vi på alle områder klart skal udtale, at vi har sådan en mening.

I befolkningen så vil jeg være placeret som medansvarlig, med hensyn til så alvorligt et problem, og som har været herskende i flere år, og at vi på lovgivningsmæssige muligheder eller medicinske muligheder eller psykisk, åndelig behandling. Og selv om det er det vi behandler, så er det det aller vigtigste som vi betragter fra Naalakkersuisut, at vi i gensidigt medansvar i befolkningen, at det er det vigtigste værktøj.

Derfor er dom ikke den eneste vej. Det vil jeg gerne benytte lejligheden til at udtale. Og på mange forskellige områder, med hensyn til det alvorlige problem, at vi omgår den. Og når det er sket, at man så vidt muligt benytter forskellige værktøjer for at lave en behandling. Det er meget vigtigt for Naalakkersuisut.

Ja pr. 1. januar så vil vi have større ansvar på retsvæsenområdet her i Grønland. Men det danske folketings vil til at stadighed vil bestå. Derfor at den danske regering, at man laver nogle forhandlinger med dem på forskellige tiltagsområder, det kan ikke komme udenom. Og her i debatten, med hensyn til disse arbejdsgrupper, som er blevet iværksat efter

retsvæsenkommissionens arbejde, og med hensyn til deres arbejder, det vil pege i hvilken retning vi skal bevæge os hen imod.

Men at vi går ind for dette for dette forslag fra Naalakkersuisut, grunden dertil er, at vi ikke betragter dette alene som en sag for retsvæsenet alene, men at vi udover disse, så må vi også lave nogle arbejder. Det er det vi også skal være opmærksomme på. Derfor, med hensyn til vores kommende seminar til foråret, så håber jeg selvfølgelig på at det vil blive hilst velkomment. At dette seminar, med hensyn til arbejdet fra arbejdsgruppen, og med hensyn til de forslag fra Inatsisartut, at de samles i forbindelse med den nye overgang, om hvordan vi kan behandle og skridt, med hensyn til det alvorlige problem vi har i landet. Og vi har selvfølgelig gode forhåbninger til, at man har større fokus på dette, og at problemerne bliver minimeret. Og det vil så blive en mulighed dér.

Som det seneste så vil jeg blot udtale, med hensyn til Demokraternes ordførerindlæg, som han erindrede os om, at vi i vores demokratiske magtdeling, at magten er tredelt, og at den ikke bliver ændret, og at vi respekterer den. Selvfølgelig, når man behandler sådan nogle sager, så er det også meget, meget vigtigt, at vi respekterer magtens tredeling. Fordi vi er jo lovgivere, og her er vi måske ikke engang lovgivere på det område, fordi vi må altså samarbejde med folketinget. Men lovgiverne er jo ikke dem der er anklagere. Og lovgiverne er heller ikke dem der er dommere.

Josef Motzfeldt, Formand for Inatsisartut (IA)

Vi siger tak til Formanden for Naalakkersuisut. Og dermed er dette dagsordenspunkt, nemlig punkt 35, forinden 2. behandlingen, så bliver den sendt til behandling i lovudvalget. Og den vil blive 2. behandlet i den snart berømte dag 27. november, hvor samtlige 2. behandlinger er samlet.

Og som jeg allerede har meddelt, så er det næste dagsordenspunkt, det bliver et lovforslag om Ombudsmanden for Inatsisartut. Det har fået tildelt et nummer, med det er fra 2009, og den vil blive fremlagt af formandskabet for Inatsisartut. Derfor vil jeg gerne anmode næstformanden, Finn Karlsten, om at lede møde. For jeg skal fremlægge